

Lesbrief bij de voorstelling

dans / live-muziek / spelen / avontuur / ontdekken / verbeelding / fantasie /
verwondering / samenwerken / uitproberen / maken / vallen / vliegen / zweven
/ durven / wit / zacht / matrassen / educatie

inleiding

Beste leerkracht,

Binnenkort ga je samen met je klas kijken naar de voorstelling Lepeltje Lepeltje van De Dansers. Wij kijken ernaar uit jullie te verwelkomen, de verbeelding aan te spreken, de val te eren en iedereen een bijzondere ervaring mee te geven!

Uit ervaring weten we dat de impact van een voorstelling groter is als er zowel van tevoren als na afloop aandacht aan de voorstelling wordt besteed in de klas. Deze lesbrief biedt handvatten en suggesties om hiermee aan de slag te gaan. De aanpak is eventueel aan te passen aan de situatie, jij kent je klas immers het beste.

In deze lesbrief lees je meer over de voorstelling, het gezelschap en de kunstdiscipline dans. Uiteraard tref je ook praktische aandachtspunten voor het voorstellingsbezoek (neem deze praktische zaken zeker even door) en diverse lesopdrachten. We hopen dat jullie enthousiast en nieuwsgierig naar de voorstelling komen. Laat je verwachtingen vallen, laat je prikkelen en verwonderen. Alvast veel voorpret gewenst en tot binnenkort!

Hartelijke groet,

De Dansers

D **E** **DU** **CATIE**
DANS
ERS

inhoud

Lepeltje Lepeltje – de voorstelling

Inhoudelijk 4

1000x vallen voor brokkenpiloten en bang-dappere types 3

De taal van de voorstelling 3

Praktisch; het bezoek aan de voorstelling 4

Het gezelschap en de makers 5

De Dansers 5

Choreograaf Josephine van Rheenen 5

De dansers en muzikant 6

Lesopdrachten 7

De val – voorbereidende opdracht 7

Nagesprek 8

Maak je eigen droomwereld – beeldende opdracht 9

De oversteek – dansopdracht in gymzaal 10

Knopen – dansopdracht in gymzaal 11

Credits 12

LEPELTJE LEPELTJE LEPELTJE

Lepeltje Lepeltje – de voorstelling

Dansconcert voor eigenwijze brokkenpiloten en bang-dappere types

Durf jij je in iemands armen te laten vallen? Samen te springen en niet nadenken waar je neerkomt? Al je vrienden bij elkaar te verzamelen en als één grote kluit armen en benen door te kamer te koprollen? Of wil je liever in iemands knusse omhelzing in slaap vallen? In Lepeltje Lepeltje kan dat allemaal. Drie dansers en een muzikant nemen het publiek mee in een wereld vol matrassen, op zoek naar de vrije val. Dat ene magische moment dat je voelt dat je zweeft en alles om je heen verdwijnt. Het podium is er helemaal klaar voor, maar ja, je moet nog wel durven...

Met speelse energie, indrukwekkende acrobatische dans en dromerige muziek maakt De Dansers een voorstelling die gaat over vrijheid, geborgenheid en durf. De vorm: een hypnotiserende, komische en uiterst aanstekelijke compositie van 1000 x vallen, optillen, gooien, vangen, struikelen, over de kop gaan... en als het lukt, misschien zelfs een keertje vliegen.

The knack of flying is learning how to throw yourself at the ground and miss. Douglas Adams, Hitchhikers Guide To The Galaxy

De taal van de voorstelling

In deze voorstelling wordt gedanst en muziek gemaakt. Er ontstaat een eigen wereld waarin de voertaal niet uit woorden bestaat. Het 'verhaal/thema' ervaren we door onze verbeelding, interpretatie en fantasie de vrije loop te laten. Dans is een taal van het lichaam, je praat als het ware zonder woorden. Dat betekent dat je het niet goed of fout kunt begrijpen, ieder beleeft het op zijn eigen manier.

Praktisch

Leeftijd 4 tot 9 jaar

Duur circa 50 minuten

Activiteit Kijken, luisteren, beleven en verwonderen. Na afloop mag je het decor van de voorstelling even in en kun je vast ook nog een vraag stellen aan de spelers.

- Kerdoelen**
- 37 De leerlingen leren zich te gedragen van uit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.
 - 54 De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
 - 55 De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.
 - 58 De leerlingen leren samen met anderen op een respectvolle manier aan bewegingsactiviteiten deelnemen, afspraken maken over het reguleren daarvan, de eigen bewegingsmogelijkheden inschatten en daarmee bij activiteiten rekening houden

Trailer www.dedansers.com/voorstelling/lepeltje-lepeltje/ (binnenkort beschikbaar)

Het bezoek aan de voorstelling

Een voorstelling ontstaat iedere keer opnieuw op het moment dat er publiek is, in aanwezigheid van de gasten dus. De dansers doen hun best een spannende voorstelling neer te zetten. Het publiek levert hier ook een bijdrage aan, de leerlingen kunnen de voorstelling helpen door 'goed' publiek te zijn. Bespreek onderstaande items aan de hand van een aantal vragen en gebruik de iconen op de volgende pagina. Op die manier denken de leerlingen zelf na over het waarom van de afspraken en bekijft het beter.

Hoe ben je goed publiek?

Wat is het verschil tussen kijken naar een scherm en naar theater?

Hoe gedraag jij je als gast/publiek?

Wat gaat er gebeuren en wat wordt er van jou als publiek verwacht?

Van tevoren:

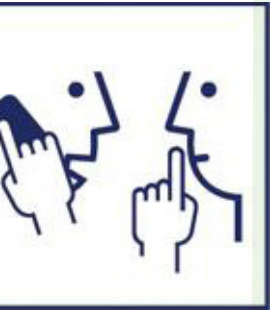
- heb je samen doorgesproken wat er gaat gebeuren;
- ben je naar het toilet geweest;
- heb jij je telefoon helemaal uit gezet; (ook de meester, juf en/of begeleiders)
- heb jij je jas en schoenen uitgetrokken; (schoenen uit in de gymzaal)
- ben je op tijd aanwezig, 5 minuten van tevoren;
- ga je in groepjes de zaal in, de jongsten eerst. Meesters/juffen/begeleiders zitten verspreid in het publiek.

Tijdens de voorstelling:

- kijk je naar de dansers en probeer je met ze mee te leven;
- zie en hoor jij de dansers en zij zien én horen jullie;
- kan het grappig of spannend zijn, soms word je misschien enthousiast of onrustig. Dat kan natuurlijk, maar let op dat je anderen niet stoort;
- kan je niet naar de wc, eten of drinken, met elkaar praten of opstaan en lopen;
- moet je even wachten met foto's, filmpjes en appjes, dat kan na afloop pas weer.

Na de voorstelling:

geef je eerst applaus om de dansers te bedanken;
wil je misschien wel een vraag stellen of iets zeggen, dat kan vast en zeker;
volg je de aanwijzingen die je krijgt om weer terug te gaan naar de klas.

TIP

Het helpt als deze verwachtingen vooraf helder zijn voor iedereen. Deze helderheid biedt rust en structuur voor de kinderen. Ook tijdens de voorstellingen kunnen kinderen rustiger kijken als ze weten dat ze het niet hoeven te snappen maar zelf mogen associëren. Neem echt even een moment met je klas om dit door te spreken. Kinderen kunnen soms heel instinctief reageren of onbewust letterlijk gaan meebewegen. Als het vanuit enthousiasme en empathie is, laat het dan alsjeblieft gebeuren. Wij vinden het heel mooi om te zien als de voorstelling zo'n effect heeft op de kinderen. Let er wel op dat het anderen niet stoort, in dat geval kun je even bijsturen.

Het gezelschap

De Dansers (Utrecht) is een groep jonge kunstenaars bestaande uit dansers en muzikanten. Samen maken zij dansconcerten en dansvoorstellingen voor jong publiek. Deze voorstellingen bestaan bijna altijd uit moderne dans en livemuziek. Hun danstaal is fysiek, eerlijk, energiek, rauw, vol risico, overtuigend, rijk aan acrobatisch partnerwerk en intuïtief.

In hun voorstellingen spelen De Dansers in op de natuurlijke verbeeldingskracht van kinderen. Er ontstaat een nieuwe wereld waar eigen wetten gelden. Een ontdekkingstocht voor de toeschouwers, om lijfelijke en een openhartig samenzijn te laten beleven.

Josephine van Rheenen (choreograaf)

Josephine heeft deze voorstelling gemaakt en daarvoor moest ze terugdenken aan een bijzondere val. Eén keer in haar leven heeft ze echt het gevoel gehad dat ze viel. Het was een moment dat de rest van de wereld naar de achtergrond verdween en zij helemaal alleen in de lucht aan het vallen was. Ze sprong van een hoge duikplank en was vergeten dat boven haar een duikplank was en onder haar het water. Even helemaal alleen en heel erg bang.

©spsberlin

Hans Vermunt (componist/muzikant)

Hans heeft de muziek voor deze voorstelling gemaakt en voert deze ook live uit op het podium. Zijn favoriete scène is 'De Mario', daarin speelt hij het nummer 'Too Fast'. Dat nummer heet zo omdat de muziek net te snel gaat voor Hans, maar het snelle tempo is beter voor de dansers. In de scene is hij altijd een beetje boos en daardoor lukt het om zo snel te spelen.

Yoko Ono Havemans (danser)

Yoko is een danseres met een beetje hoogtevrees. Tijdens de voorstelling overwint ze langzaam haar angsten en gaat anders nadenken over wat ze eng vindt. Als Yoko bang is dan probeert ze weg te kruipen en in haar fantasiewereld met vrienden te spelen. Eigenlijk houdt angst haar alleen maar tegen om leuke dingen te doen, dus vanaf nu is ze niet meer bang maar nieuwsgierig. En dan kan ze heel mooi dansen!

Youri Peters (danser)

Tijdens de eerste skisprong van Youri vlogen zijn ski's door de lucht... Maar hij vond het zo leuk dat hij het gewoon nog een keer ging proberen. Daarom kan hij nu ook zo goed dansen, hij heeft het heel vaak geoefend omdat hij het zo leuk vindt. Zijn favoriete scène uit de voorstelling is het matrassenduet met Yoko. Hij houdt wel van een beetje uitdaging, nu maar hopen dat hij de matrassen niet verliest!

Fleur Roks (danser)

Fleur is de jongste danseres van de groep en zij kan heel hoog springen. Van de zomer rende ze over de camping en voor ze het wist vloog ze door de lucht en lande plat op haar buik in het gras, gestruikeld over een tentlijn. Zo hoog had ze nog nooit gesprongen. In de voorstellingen zijn een paar momenten waarop ze het best spannend vindt om niet weer op haar buik te landen.

Lesopdrachten

Hierbij een aantal opdracht en les-ideeën die je voor en/of na het voorstellingsbezoek kunt uitvoeren op school. Uiteraard ken jij je klas het beste, dus laat je inspireren door de opdrachten en pas zo nodig naar eigen inzicht aan. Wij adviseren in ieder geval van tevoren en na afloop het gesprek even te openen en het zou heel mooi zijn als jullie ook één of meer van de actieve opdrachten kunnen uitvoeren.

Opdracht 1

De val – vakoverstijgende voorbereidende opdracht

Samen met de klas onderzoeken jullie 'de val' door op het woord te associëren, door het uit te proberen en door de beweging na te bootsen met het lijf. Hierdoor wordt de voorkennis van de kinderen geactiveerd.

Voor de voorstelling

Duur: 15 min

Locatie: klas

Vorm: klassikaal

Materiaal: verschillende materialen, bijvoorbeeld water, zand, boomschorssnippers, blokje, veertje, springveer, A4, pen, gum, grind etc.

Leerkracht: demonstratie, onderwijs-leer-gesprek, voordoen & nadoen

OPDRACHT

A. Bespreek 'de val' met de kinderen

- Woordweb 'vallen' denk aan struikelen, tuimelen, rollen, dwarrelen, storten, omkukelen, kantelen, zweven etc.
- Wat is vallen? Wat gebeurt er als je valt?
- Waarom valt alles omlaag? Filosofische vraag (figuurlijk vallen) of natuurkundige vraag (zwaartekracht).

B. Laat verschillende materialen vallen

- Wat zie je? Wat hoor je?
- Beschrijf deze val van het materiaal aan iemand die het niet gezien en ge hoord heeft. Welke woorden uit opdracht Aa gebruik je dan? Wat zijn de verschillen tussen de materialen?
- Welke materialen vallen sneller en waarom? <http://www.natuurkunde.nl/artikelen/436/zware-en-lichte-voorwerpen-in-valbeweging-deel-1>

C. De valbeweging nadoen

- De val is gezien, gehoord en beschreven. Hoe kun je de val nadoen met je lijf? Laat de kinderen hun hand op tafel laten vallen. Probeer dit zo precies mogelijk als het materiaal te doen. (snel/langzaam, groot/klein, direct/omweg, harde/zachte landing)
- Kies twee materialen die je eerder besproken hebt en boots die val na. Hoe zweeft je lijf als het veertje naar beneden en hoe stort het als baksteen naar de grond?

Opdracht 2

Nagesprek

Na de voorstelling

Duur: 15 + 15 min
Locatie: klas
Vorm: klassikaal
Materiaal: optioneel potlood en papier
Leerkracht: onderwijs-leer-gesprek

Na de voorstelling kunnen kinderen altijd een vraag stellen aan de dansers op het podium. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat de kinderen de ruimte krijgen nog even door te praten over hun ervaringen, dat stimuleert het reflecterend en empathisch vermogen. Hierbij een aantal vragen om het gesprek op weg te helpen.

TIP Ga vooral het open gesprek aan. Laat iedere waarneming, observatie of interpretatie bestaan en probeer oordelen te voorkomen. Ieder heeft immers zijn eigen ervaring gehad, dus er is geen goed of fout, en je hoeft geen verhaal te begrijpen. Het kan juist interessant zijn om te horen hoe een ander het ervaren heeft; dit verruimt het perspectief en stimuleert het empathisch vermogen. Ga mee in hun ervaring en probeer door te vragen. Het is mooi als je hen steeds om toelichting kunt vragen aan de hand van wat ze feitelijk gezien of gehoord hebben. Hiermee train je indirect hun analytisch vermogen.

OPDRACHT

- A. Denk terug aan de voorstelling en kies moment die jij je het beste herinnert. Laat de kinderen hun moment uit de voorstelling vertellen en stel een verhelderende vraag indien nodig.
- B. Wat zag je? En wat dacht je? Wat zou het kunnen betekenen? Laat de kinderen beschrijven wat ze gezien hebben, letterlijk of in hun verbeelding. Vervolgens kunnen ze gedachten benoemen. Breng een groepsgesprek op gang waaraan iedereen mee doet. (Vrij geïnterpreteerd n.a.v. van het werk van Terry Barrett.)¹
- C. Optioneel: maak een tekening bij de voorstelling die jullie hebben gezien. Terwijl de kinderen aan het tekenen zijn kun je benoemen wat je ziet en daar eventueel op doorvragen. Na afloop kunnen de kinderen hun tekening toelichten.

Opdracht 3

Maak je eigen droomwereld – beeldende opdracht

De voorstelling verbeeldt een witte wereld, een podium vol matrassen. Als je in slaap valt dan kom je in een droomwereld en in die wereld kan alles gebeuren, niets moet. Als je valt dan val je lekker zacht en word je opgevangen door verende kussens.

Na de voorstelling

Duur: 30 min

Locatie: klas

Vorm: individueel of samen aan tafel

Materiaal: grote vellen wit papier plus allerlei huis-tuin-keuken materialen in lichte kleuren, bijv.: watten, wattenstaafjes, wc-rollen, ijsstokjes, kurken etc.

Leerkracht: instructie opdrachten en coachen tijdens het proces
Mooi om het nagesprek eigenlijk nog voort te zetten.
nadoen

OPDRACHT

- A. De kinderen gaan hun eigen droomwereld maken op papier. Bespreek hoe die wereld eruit kan zien, hoe het voelt, hoe het ruikt, hoe het proeft, hoe het klinkt. Geef voorbeelden en vraag de kinderen om voorbeelden.
- B. Per kind of per duo krijgen ze een wit vel. Daarnaast mogen ze (3) materialen gebruiken van de verzameling mogelijkheden. Met deze materialen, eventueel aangevuld met tekenen, maken zij hun droom wereld.
- C. Na afloop kunnen de kinderen aan de klas vertellen wat zij gemaakt hebben.

LEPELTJE
LEPELTJE
LEPELTJE

Opdracht 4

De oversteek – dansopdracht

De kinderen vormen rijen aan een kant van de zaal en steken per rij de zaal over. Tijdens iedere oversteek krijgen ze een fysieke opdracht mee die is afgeleid van de voorstelling: springen, struikelen, tuimelen, rollen, vallen, zweven, dwarrelen.

Na de voorstelling

Duur: 10 min
Locatie: speelzaal of gymzaal
Vorm: actieve danseducatie
Materiaal: muziek, lange mat, kleine matten
Leerkracht: instructie

OPDRACHT

- A. Oversteek op de volgende manier: springen, rollen, tuimelen, dwarrelen, zweven etc.**
 - a. Vraag de kinderen hoe je kunt [springen/rollen/etc.], laat het een paar kinderen voordoen om wat ideeën te geven. Daarna voert iedereen de opdracht uit. Je kunt ook de beweging van een kind kiezen, vervolgens doet iedereen die specifieke beweging.
- B. Leg een lange mat diagonaal door de zaal. Kinderen kiezen hun eigen beweging om over te steken op de mat.**
 - a. Bespreek hoe anders zo'n zachte ondergrond is. Leg de link naar de dansers die op de matrassen dansten.
- C. Mattenstapel in het midden van de zaal. De kinderen steken nu over met dit obstakel.**
 - a. Er overheen, er onderdoor, er tussendoor, er omheen oefen de voorzetsels.
- D. Parcours**
 - a. Maak een parcours met matten en eventueel andere objecten waar de kinderen hun weg langs/doorheen moeten vormen.
 - b. Variatie: op de vloer dans je alsof de vloer van lava is, als de muziek stopt ben je 'veilig' op de matten.

Opdracht 5

Knopen – samenwerkingsopdracht

In de voorstelling moeten de dansers veel samenwerken. Geef de kinderen een bewegingsbeperking waardoor ze uitgedaagd worden om samen naar mogelijkheden te zoeken.

Na de voorstelling

Duur: 10 min
Locatie: speelzaal of gymzaal
Vorm: actieve danseducatie
Materiaal: muziek, hoepels
Leerkracht: instructie

OPDRACHT

- A. In de knoop & uit de knoop
Maak een grote kring en loop langzaam naar het midden van de kring totdat je schouder aan schouder staat. Vervolgens steekt iedereen zijn handen naar voren en pakt in iedere hand, een hand van iemand anders en niet van je buurman of buurvrouw. (Grotere kinderen kunnen dit met ogen dicht doen.) Nu moeten jullie samen uit de knoop zien te komen, zonder dat je de handen loslaat.
Variatie: je kunt dit ook in kleinere groepjes uitvoeren, dan is het minder moeilijk.
- B. Knoop-stopdans
Laat de kinderen per tweetal een knoop maken. De kinderen zitten dus 'aan elkaar vast'. Als er muziek klinkt mogen ze voortbewegen en als de muziek stopt staan ze helemaal stil. (De kinderen oefenen niet alleen samenwerken maar ook hun balans, omdat het extra moeilijk is om samen helemaal stil te staan.)
- C. Knoop in de hoepel
Per tweetal krijgen de kinderen twee hoepels. Ze verplaatsen zich van de ene kant van de zaal naar de andere kant en mogen alleen in de hoepel staan. Hier door moeten ze elkaar helpen.
Variatie: hoe meer kinderen in die twee hoepels, hoe lastiger het wordt.

Credits

Choreografie:	Josephine van Rheenen
Dansers:	Yoko Ono Havemans, Youri Peters, Fleur Roks
Muziek (live)	Hans Vermunt
Beeldadvies	
& kostuumontwerp:	Nicky Nina de Jong
Techniek:	Samia te Nuijl, Marco Chardon
Marketing	
& publiciteit:	Sabrina Cols
Productie:	Danae Bos
Zakelijke leiding:	Miriam Gilissen
Acquisitie:	Theaterbureau Frontaal
Educatie & lesbrief:	Sanne Wichman
Artwork:	75B
Fotografie:	Josephine van Rheenen

Lepeltje Lepeltje is een productie van De Dansers, mede mogelijk gemaakt door:

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND NL

